

Is er hulp voor jou?

Wat vinden jongeren uit Dordrecht van de (jeugd)hulp?

Jongerenraad Dordrecht
Spuiboulevard 300
3311GR Dordrecht
E-mail: jongerenraad.dordt@gmail.com
Website: www.jongerenraad-dordrecht.nl
Twitter: @YOUNGdordt
Facebook: [jongerenraad.dordrecht](https://www.facebook.com/jongerenraad.dordrecht)
Instagram: [@jongerenraaddordrecht](https://www.instagram.com/jongerenraaddordrecht)

Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht
Singel 395
3311 HG Dordrecht
info@adviesraadwmojeugddordrecht.nl
www.adviesraadwmojeugddordrecht.nl
@JeugdWmo
[adviesraadwmojeugd.dordrecht](https://www.facebook.com/adviesraadwmojeugd.dordrecht)

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Inleiding	4
2. De enquête	4
3. Resultaten van de enquête	4
4. Opmerkingen over de jeugdhulp	10
5. Conclusies	11
6. Aanbevelingen	11
7. Verslag van de pizzabijeenkomsten op 9 en 12 maart	13

Bijlagen	
Bijlage 1	De enquête
Bijlage 2	De tabellen
Bijlage 3	Opmerkingen over de jeugdhulp

Samenvatting

Zowel de Jongerenraad Dordrecht als de Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht willen de ervaring en mening horen van jongeren in Dordrecht. De Jongerenraad is een doorvoerbuis van jongeren naar de gemeenteraad, en van de gemeenteraad naar jongeren. De Adviesraad Wmo & Jeugd adviseert het college van B&W over de Wmo en de jeugdhulp op basis van de ervaringen en signalen van inwoners van Dordrecht.

Enquête: van 1 november tot 15 december 2019 hebben we een enquête verspreid onder jongeren tussen de 15 en de 25 jaar (de doelgroep van de Jongerenraad). We wilden van hen horen waar ze naar gaan als ze hulp nodig hebben en wat zij van de jeugdhulp vinden (als ze die krijgen of gekregen hebben).

De enquête is ingevuld door 669 jongeren uit Dordrecht. 485 jongeren zijn jonger dan 19, 86 van hen hebben jeugdhulp (gehad). 184 jongeren zijn ouder dan 18 jaar, van deze groep hebben 42 jongeren jeugdhulp (gehad). Hieronder treft u de belangrijkste conclusies en aanbevelingen aan.

Conclusies

1. **Lagere opleiding en eenoudergezinnen:** dit weerspiegelt het effect van jeugdproblematiek op de schoolcarrière. De jongeren onder de 19 met jeugdhulp wonen vaker bij één van de ouders dan jongeren zonder jeugdhulp: meer gebroken gezinnen.
2. **Misbruik/mishandeling:** jongeren met jeugdhulp hebben veel vaker te maken gehad met misbruik en/of mishandeling.
3. **Vrienden/familie/huisarts:** de meeste jongeren gaan naar familie/vrienden wanneer zij hulp nodig hebben. Voor de groepen met jeugdhulp is de huisarts erg belangrijk, vooral voor de groep boven de 18.
4. **Wachttijd:** bijna alle jongeren die jeugdhulp hebben (gehad), hebben te maken met een wachttijd. Voor twee derde van de jongeren is de situatie wel/soms verslechterd tijdens die wachttijd. Dit geldt het sterkst voor de jongeren boven de 18.
5. **Problemen rond communicatie** (gemeld door jongeren die jeugdhulp hebben (gehad)):
 - a. Een substantieel deel kreeg onvoldoende informatie (36% < 19 en 40.5% ≥ 19)
 - b. Bijna een vierde van de jongeren onder de 19 en bijna een derde van de jongeren ouder dan 18 geven aan dat de beslissingen 'soms' met hen genomen worden.
 - c. Ruim een derde van jongeren voelt zich niet serieus genomen.
6. **Situatie verbeterd:** ongeveer 80% van de jongeren die jeugdhulp hebben (gehad), geeft aan dat de situatie (enigszins) verbeterd is door de jeugdhulp. De jongeren boven de 18 zijn beduidend positiever over het effect van de jeugdhulp (42,9%) dan de jongeren onder de 19 (20.9%).

Aanbevelingen

1. **Pak de wachttijden en –lijsten aan:** het gevoel van urgentie om de wachttijden en –wachttijsten aan te pakken wordt door dit onderzoek alleen maar groter. Voor twee derde van de jongeren verslechtert de situatie. Het gaat hier om de totale wachttijd voordat jongeren hulp/ondersteuning krijgen. Dus de optelsom van wachttijd voor het eerste gesprek met de jeugdprofessional, wachttijd voor intake/indicatiestelling en wachttijd voor hulp/ondersteuning van de zorgaanbieder.
Van de jongeren onder de 19 heeft een kwart te maken gehad met misbruik en/of mishandeling. Voor de groep jongeren ouder dan 18 is dit zelfs ruim een derde. Dit benadrukt de ernst van de situatie.
2. **Pak de problemen met communicatie aan / neem dit mee in het inkooptraject:** jongeren willen voldoende informatie krijgen, informed consent is noodzakelijk. Verder moeten beslissingen samen met jongeren genomen worden adviseren wij met jongeren in gesprek te gaan op welke manier zij zich serieuzer genomen voelen.
3. **Persoonlijke ontwikkeling en aandacht:** binnen het onderwijs moet er meer aandacht zijn voor maatschappelijke vorming. Hierdoor kun je je beter voorbereiden op het volwassen worden, zowel wettelijk als emotioneel. Je moet weten wie je bent, dat is een leerproces. De school zou je daarbij moeten helpen.

1. Inleiding

In het voorjaar van 2019 hebben de Jongerenraad Dordrecht en de Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht een eerste overleg gehad. De Jongerenraad en de Adviesraad willen de ervaring en mening horen van jongeren in Dordrecht.

De Jongerenraad is een doorvoerbuis van jongeren naar de gemeenteraad en van de gemeenteraad naar jongeren. De Adviesraad Wmo & Jeugd adviseert het college van B&W over de Wmo en de jeugdhulp op basis van de ervaringen en signalen van inwoners van Dordrecht.

Enquête over (jeugd)hulp

Al snel kwam het idee om gezamenlijk een enquête te verspreiden onder jongeren in Dordrecht om ervaringen op te halen. De Jongerenraad heeft hier goede ervaringen mee. We wilden van jongeren horen waar ze naar gaan als ze hulp nodig hebben en wat zij van de jeugdhulp vinden (als ze die krijgen of gekregen hebben).

2. De enquête

In overleg hebben we de enquête opgesteld, zie bijlage 1. We hebben vragen gesteld over de persoonlijke situatie, zoals opleiding en woonsituatie, en vragen 'over mij', zoals misbruik/mishandeling en eenzaamheid. Ook hebben we gevraagd of jongeren jeugdhulp hebben (gehad) en wat hun ervaring is. De enquête is verspreid in de periode van 1 november tot 15 december 2019.

Werving

De Jongerenraad

- heeft een link naar de enquête gemaakt en deze hebben we via hun onze sociale media kanalen verspreid
- is naar de scholen geweest of heeft gemaild met de vraag of de enquête naar alle leerlingen kan worden verstuurd
- heeft op straat jongeren gevraagd de enquête in te vullen
- heeft betaalde advertenties op Instagram gezet

De groep is daarmee niet representatief voor de jeugd in Dordrecht¹. De signalen zijn volgens ons, op hoofdlijnen, wel representatief.

Doelgroep

De Jongerenraad richt zich op jongeren tussen de 15 en 25 jaar. De enquête is dan ook verspreid onder jongeren in deze leeftijdscategorie. De jongeren moesten in Dordrecht wonen. De enquête bevatte als eerste een screeningsvraag om te bepalen wie in Dordrecht woont.

Attentie voor deelname

Als trigger voor het invullen, zijn 10 bioscoopbonnen ter beschikking gesteld. Nadat alle enquêtes waren ingevuld, hebben we at random tien jongeren gekozen die een bioscoopbon hebben gekregen.

3. Resultaten van de enquête

De enquête is door 926 jongeren ingevuld. 669 van hen komen uit Dordrecht. Hieronder kunt u, op hoofdlijnen, de resultaten lezen. In bijlage 2 staan de bijbehorende tabellen. We hebben een onderscheid gemaakt tussen jongeren die wel of geen jeugdhulp hebben (gehad) en we hebben een verdeling gemaakt in leeftijd, 18 jaar of jonger en 19 jaar of ouder.

Op 9 en 12 maart hebben we met jongeren doorgepraat over de resultaten van de enquête. Het verslag van deze pizzabijeenkomsten staat op pagina 13

¹ In de inleiding bij de enquête staat 'Wij zijn benieuwd wat jij vindt van de hulp aan jongeren in Dordrecht' (zie ook bijlage 1). Mogelijk heeft dit jongeren die jeugdhulp hebben (gehad) getriggerd om de enquête in te vullen. Dit kan een verklaring zijn voor het feit dat de groep jongeren met jeugdhulp relatief groot is.

3.1 Leeftijd / [jeugdhulp](#)²

485 jongeren zijn 18 jaar of jonger, 86 van hen hebben jeugdhulp (gehad) en 399 niet. 184 jongeren zijn ouder dan 18 jaar. Van deze groep hebben 42 jongeren jeugdhulp (gehad) en 142³ niet.

3.2 Met welke opleiding ben je bezig of heb je afgerond?

De meeste jongeren onder de 19, zonder jeugdhulp, zitten op de havo of het vwo (55,4%). Van de groep met jeugdhulp zitten de meesten op het vmbo, mavo of mbo (47,7%). Direct gevolgd havo of vwo (44,2%). De meeste jongeren van 19 of ouder, zonder jeugdhulp, zitten op het hbo of de universiteit (48,6%). Direct gevolgd door het vmbo, mavo of mbo (41,5%). Van de groep met jeugdhulp zitten de meeste jongeren op het vmbo, mavo of mbo (49,3%).

De groep die jeugdhulp heeft, heeft een lagere opleiding. Voor jongeren boven de 18 is dit verschil nog groter. Dit weerspiegelt een effect van jeugdproblematiek op de schoolcarrière.

Leeftijd	Geen/wel jeugdhulp		Frequency	Percent
Jonger dan 19	Geen jeugdhulp	Geen	1	.3
		HAVO	59	14.8
		HBO	43	10.8
		MAVO	32	8.0
		MBO	62	15.5
		Universiteit	25	6.3
		VMBO	15	3.8
		VWO	162	40.6
		Total	399	100.0
	Wel jeugdhulp	Geen	2	2.3
		HAVO	20	23.3
		HBO	1	1.2
		MAVO	13	15.1
		MBO	22	25.6
		Universiteit	4	4.7
		VMBO	6	7.0
		VWO	18	20.9
		Total	86	100.0
Ouder dan 18	Geen jeugdhulp	Geen	1	.7
		HAVO	5	3.5
		HBO	44	31.0
		MAVO	2	1.4
		MBO	55	38.7
		Universiteit	25	17.6
		VMBO	2	1.4
		VWO	8	5.6
		Total	142	100.0
	Wel jeugdhulp	Geen	1	2.4
		HAVO	3	7.1
		HBO	10	23.8
		MAVO	1	2.4
		MBO	18	42.9
		Universiteit	2	4.8
		VMBO	4	9.5
		VWO	3	7.1
		Total	42	100.0

3.3 Hoe ziet je woonsituatie eruit?

Het overgrote deel van de jongeren onder de 19, zonder jeugdhulp, woont met beide ouders (301, 75,4%) of met één van de ouders (89, 22,3%). Van de groep die jeugdhulp krijgt, woont bijna de helft met beide ouders (41, 47,7%), ruim een derde woont bij één van de ouders (32, 37,2%).

Van de jongeren boven de 18 zonder jeugdhulp woont de helft met beide ouders (75, 52,8%), bijna een vijfde woont bij één van de ouders (26, 18,3%). Van degene met jeugdhulp, woont een groep met beide ouders (12, 28,6%) of bij één van de ouders (14, 33,3%).

² We maken een onderscheid tussen jongeren die jeugdhulp hebben (gehad) en zij die geen jeugdhulp hebben (gehad). In de tekst verwoorden we dit 'als jongeren met en jongeren zonder jeugdhulp'

³ Het verschil met jonger dan 19 is niet significant. We weten niet of deze jongeren jeugdhulp hebben gehad of nu verlengde jeugdhulp krijgen. Deze vraag is niet gesteld.

De meeste jongeren wonen met beide ouders. Bij de jongeren ouder dan 18 met jeugdhulp is de verdeling ongeveer gelijk. De jongeren onder de 19 met jeugdhulp, wonen verhoudingsgewijs vaker bij één van de ouders dan jongeren zonder jeugdhulp, meer gebroken gezinnen dus.

Leeftijd	Geen/wel jeugdhulp		Frequency	Percent
Jonger dan 19	Geen jeugdhulp	Afwisselend vader en moeder	8	2.0
		Ik woon begeleid/op een woongroep of gezinsvervangend thuis	2	.5
		Ik woon bij één van mijn ouders	81	20.3
		Ik woon met familie	3	.8
		Ik woon met mijn beide ouders	301	75.4
		Ik woon op mezelf	4	1.0
		Total	399	100.0
	Wel jeugdhulp	Anders Crisisopvang	1	1.2
		Ik woon begeleid/op een woongroep of gezinsvervangend thuis	7	8.1
		Ik woon bij één van mijn ouders	32	37.2
		Ik woon met familie	1	1.2
		Ik woon met mijn beide ouders	41	47.7
		Ik woon op mezelf	2	2.3
		Pleeggezin	2	2.3
		Total	86	100.0
Ouder dan 18	Geen jeugdhulp	Dakloos	2	1.4
		Ik woon begeleid/op een woongroep of gezinsvervangend thuis	2	1.4
		Ik woon bij één van mijn ouders	26	18.3
		Ik woon met mijn beide ouders	75	52.8
		Ik woon op mezelf	32	22.5
		Samenwonend	5	3.5
		Total	142	100.0
	Wel jeugdhulp	Anders Complexe situatie	1	2.4
		Ik woon begeleid/op een woongroep of gezinsvervangend thuis	4	9.5
		Ik woon bij één van mijn ouders	14	33.3
		Ik woon met familie	2	4.8
		Ik woon met mijn beide ouders	12	28.6
		Ik woon op mezelf	9	21.4
		Total	42	100.0

3.4 Over mij

Leeftijd	Geen/wel jeugdhulp		Frequency	Percent
Jonger dan 19	Geen jeugdhulp	Ik heb (weleens) schulden of moeite om rond te komen	13	3.3
		Ik heb te maken gehad met misbruik en/of mishandeling (lichamelijk of mondeling)	19	4.8
		Ik verleen mantelzorg	26	6.5
		Ik voel mij regelmatig eenzaam	58	14.5
		Niet van toepassing	283	70.9
		Total	399	100.0
	Wel jeugdhulp	Ik heb (weleens) schulden of moeite om rond te komen	1	1.2
		Ik heb te maken gehad met misbruik en/of mishandeling (lichamelijk of mondeling)	22	25.6
		Ik verleen mantelzorg	5	5.8
		Ik voel mij regelmatig eenzaam	25	29.1
		Niet van toepassing	33	38.4
		Total	86	100.0
Ouder dan 18	Geen jeugdhulp	Ik heb (weleens) schulden of moeite om rond te komen	18	12.7
		Ik heb te maken gehad met misbruik en/of mishandeling (lichamelijk of mondeling)	10	7.0
		Ik verleen mantelzorg	10	7.0
		Ik voel mij regelmatig eenzaam	12	8.5
		Niet van toepassing	92	64.8
		Total	142	100.0
	Wel jeugdhulp	Ik heb (weleens) schulden of moeite om rond te komen	5	11.9
		Ik heb te maken gehad met misbruik en/of mishandeling (lichamelijk of mondeling)	15	35.7
		Ik verleen mantelzorg	6	14.3
		Ik voel mij regelmatig eenzaam	7	16.7
		Niet van toepassing	9	21.4
		Total	42	100.0

3.4.1 Ik heb (weleens) schulden of moeite met rondkomen

Groep < 19 jaar/geen jeugdhulp (399)

Totaal	13 jongeren (3.3%)
Nodig, nog niet gezocht	2 (0.5%)
Nee	7 (1.8%)
Weet niet	4 (1%)

Groep < 19 jaar/wel jeugdhulp (86)

1 jongere (1.2%)
1 (1.2%)

Groep ≥ 19/geen jeugdhulp (142)

Totaal	18 jongeren (12.7%)
Ondersteuning gezocht	3 (2.1%)
Nodig, nog niet gezocht	5 (3.5%)
Nee	4 (2.8%)
Weet niet	6 (4.2%)

Groep ≥ 19/wel jeugdhulp (42)

5 jongeren (11.9%)
4 (9.5%)
1 (2.4%)

Er is weinig verschil tussen de jongeren met en zonder jeugdhulp, 11.9% versus 12.7%. De groep met jeugdhulp zoekt wel vaker hulp, 9.5% versus 2.1%.

3.4.2 Ik heb te maken (gehad) met misbruik en/of mishandeling

Groep < 19 jaar/geen jeugdhulp (399)

Totaal	19 jongeren (4.8%)
Ondersteuning gezocht	7 (1.8%)
Nodig, nog niet gezocht	4 (1%)
Nee	7 (1.8%)
Weet niet	1 (0.3%)

Groep < 19 jaar/wel jeugdhulp (86)

22 jongeren (25.6%)
18 (20.9%)
1 (1.2%)
3 (3.5%)

Groep ≥ 19/geen jeugdhulp (142)

Totaal	19 jongeren (4.8%)
Ondersteuning gezocht	3 (2.1%)
Nodig, nog niet gezocht	1 (0.7%)
Nee	5 (3.5%)
Weet niet	1 (0.7%)

Groep ≥ 19/wel jeugdhulp (42)

15 jongeren (35.7%)
12 (28.6%)
1 (2.4%)
2 (4.8%)

Voor wat betreft misbruik en/of mishandeling is er een duidelijk verschil tussen de jongeren met en zonder jeugdhulp. *Van de jongeren onder de 19 heeft 25,6% hiermee te maken (gehad) en voor de jongeren ouder dan 18 is dit zelfs 35.7%.* Van deze groep hebben de meesten ondersteuning gezocht (28.6%).

3.4.3 Ik voel mij regelmatig eenzaam

Groep < 19 jaar/geen jeugdhulp (399)

Totaal	58 jongeren (14.5%)
Ondersteuning gezocht	3 (0.8%)
Nodig, nog niet gezocht	1 (0.3%)
Nee	36 (9%)
Weet niet	18 (4.5%)

Groep < 19 jaar/wel jeugdhulp (86)

25 jongeren (29.1%)
16 (18.6%)
1 (1.2%)
4 (4.7%)
4 (4.7%)

Groep ≥ 19/geen jeugdhulp (142)

Totaal	12 jongeren (8.5%)
Ondersteuning gezocht	3 (2.1%)
Nodig, nog niet gezocht	1 (0.7%)
Nee	3 (2.1%)
Weet niet	5 (3.5%)

Groep ≥ 19/wel jeugdhulp (42)

7 jongeren (16.7%)
5 (11.9%)
1 (2.4%)
1 (2.4)

Het gevoel van eenzaamheid is het grootst onder jongeren onder de 19 met jeugdhulp (29.1%), gevolgd door de groep jongeren ouder dan 18 met jeugdhulp, (16.7%).

3.4.4 Ik zorg voor iemand in mijn naaste omgeving

Groep < 19 jaar/geen jeugdhulp (399)

Totaal	26 jongeren (6.5%)
Ondersteuning gezocht	3 (0.8%)
Nodig, nog niet gezocht	2 (0.5%)
Nee	15 (3.8%)
Weet niet	6 (1.5%)

Groep < 19 jaar/wel jeugdhulp (86)

5 jongeren (5.8%)
3 (3.5%)
3 (2.3%)

Groep ≥ 19/geen jeugdhulp (142)

Totaal	10 jongeren (7%)
Ondersteuning gezocht	3 (2.1%)
Nodig, nog niet gezocht	1 (0.7%)
Nee	6 (4.2%)
Weet niet	

Groep ≥ 19/wel jeugdhulp (42)

6 jongeren (14.3%)
4 (9.5%)
2 (4.8%)

In de groep jongeren boven de 18 met jeugdhulp zitten de meeste mantelzorgers (14.3%). De meesten hebben hierbij ondersteuning gezocht.

3.5 Weet je waar je hulp kunt vinden als je het nodig hebt?

(Er kunnen meerdere antwoorden gegeven worden, het totaal is meer dan 670 en meer dan 100%)

Groep < 19 jaar/geen jeugdhulp (399)

Huisarts	35 (8.8%)
Jongerenwerker	26 (6.5%)
Familie/vrienden	331 (83%)
Medewerker school	97 (24.3%)
Geen idee	47 (11.8%)

Groep < 19 jaar/wel jeugdhulp (86)

40 (46.5%)
21 (24.4%)
55 (62.8%)
32 (37.3%)
5 (5.8%)

Groep ≥ 19/geen jeugdhulp (142)

Huisarts	38 (26.7%)
Jongerenwerker	17 (11.9%)
Familie/vrienden	104 (73.2%)
Medewerker school	24 (16.9%)
Geen idee	19 (13.4%)

Groep ≥ 19/wel jeugdhulp (42)

23 (54.8%)
10 (23.8%)
21 (50%)
10 (23.8%)
2 (4.8%)

De meeste jongeren gaan naar familie/vrienden wanneer zij hulp nodig hebben. Vooral de groepen jongeren die geen jeugdhulp krijgen. Voor de jongeren met jeugdhulp is de huisarts erg belangrijk, vooral voor de groep jongeren boven de 18 (54.8%).

3.6 Jeugdhulp

3.6.1 Ik heb de hulp (gevonden) die ik nodig had

Groep < 19 jaar/ jeugdhulp (86)

Ja	28 (32.6%)
Nee	14 (16.3%)
Soms	44 (51.2%)

Groep ≥ 19/jeugdhulp (42)

20 (47.6%)
7 (16.7%)
15 (35.7%)

De groep jongeren onder de 19 heeft beduidend minder de hulp gevonden die zij nodig vonden. Slechts een derde zegt 'ja'. Voor de groep boven de 18 is dit bijna de helft. Iets meer dan de helft van de jongeren onder de 19 geeft 'soms' aan. Voor de groep boven de 18 is dit ruim een derde.

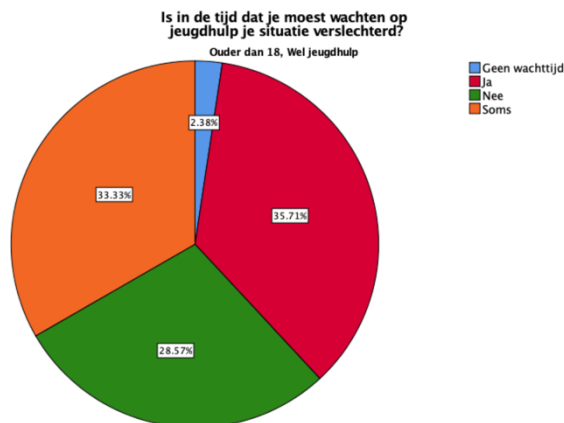
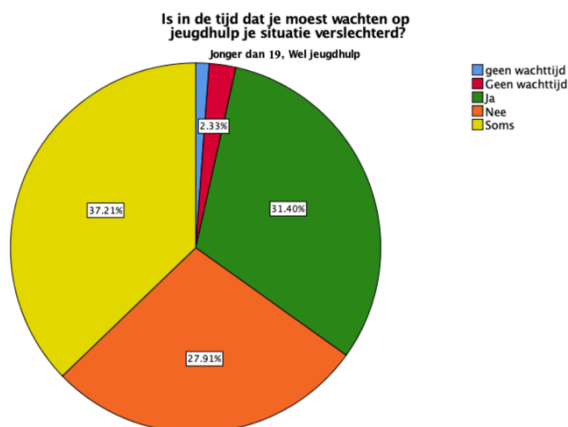
3.6.2 Is in de tijd dat je moest wachten je situatie verslechterd?

Groep < 19 jaar/ jeugdhulp (86)

Geen wachttijd	1 (1.2%)
Ja	27 (31.4%)
Nee	24 (27.9%)
Soms	32 (37.2%)

Groep ≥ 19/jeugdhulp (42)

1 (2.4%)
15 (35.7%)
12 (28.6%)
14 (33.3%)

Bijna alle jongeren hebben te maken met een wachttijd. Voor twee derde van de jongeren is de situatie wel/soms verslechterd tijdens de wachttijd. Dit geldt het sterkst voor de jongeren van 19 en ouder.

3.6.3 Ik kreeg voldoende informatie over de hulp

Groep < 19 jaar/ jeugdhulp (86)

Ja	49 (57%)
Nee	31 (36%)
Soms	6 (7%)

Groep ≥ 19/jeugdhulp (42)

24 (57.1%)
17 (40.5%)
1 (2.4%)

Meer dan de helft kreeg voldoende informatie over de hulp. Een substantieel deel kreeg dit echter niet (36% en 40.5%).

3.6.4 Beslissingen over de hulp worden samen met mij genomen

Groep < 19 jaar/ jeugdhulp (86)

Altijd	27 (31.4%)
Nooit	5 (5.8%)
Soms	20 (23.3%)
Vaak	34 (39.5%)

Groep ≥ 19/jeugdhulp (42)

15 (35.7%)
2 (4.8%)
12 (28.5%)
13 (31%)

De meeste jongeren geven aan dat de beslissingen over de hulp 'altijd/vaak' samen met hen worden genomen, "Dat ik best veel vrijheid had in het kiezen van de onderwerpen van de ondersteunende gesprekken". Echter, bijna een vierde jongeren onder de 19 jaar en bijna een derde van de jongeren ouder dan 18 jaar geven aan de beslissingen 'soms' met hen genomen worden.

3.6.5 Ik voel me serieus genomen door de hulpverlener(s)

Groep < 19 jaar/ jeugdhulp (86)

Altijd	26 (30.2%)
Nooit	6 (7%)
Soms	31 (36%)
Vaak	23 (26.7%)

Groep ≥ 19/jeugdhulp (42)

13 (31%)
3 (7.1%)
13 (31%)
13 (31%)

De meeste jongeren voelen zich 'altijd/vaak' serieus genomen door de hulpverleners, "Er wordt altijd naar mij geluisterd en met mij overlegd" en "Dat ik serieus werd genomen en ik echt geholpen ben door mensen die het met liefde en passie doen. Ik mis mijn therapeute en socio's daardoor ook nog vaak omdat ze mij zoveel steun en aandacht hebben gegeven".

Ruim een derde van jongeren onder de 19 en een derde van de jongeren boven de 18 voelen zich niet serieus genomen, "Dat mijn moeder ingelicht moest worden terwijl ik 20 ben".

3.6.6 Mijn hulpverlener heeft tijd en aandacht voor mij

Groep < 19 jaar/ jeugdhulp (86)

Altijd	31 (36%)
Nooit	3 (3.5%)
Soms	18 (20.9%)
Vaak	34 (39.5%)

Groep ≥ 19/jeugdhulp (42)

Altijd	15 (35.7%)
Nooit	3 (7.1%)
Soms	13 (31%)
Vaak	11 (26.2%)

Drie vierde van de jongeren onder de 19 geeft aan dat de hulpverlener 'altijd/vaak' aandacht voor hen heeft, "Hij luistert naar mij en probeert samen met mij een oplossing te vinden ipv mij te vertellen wat ik "moet" doen". Voor de jongeren boven de 18 is dit ruim de helft. Een vijfde van de jongeren onder de 19 en een derde van de jongeren boven de 18 vinden dat de hulpverlener 'soms' tijd voor hen heeft, "Dat ze zo nu en dan haast hadden", "Overhaaste beslissingen".

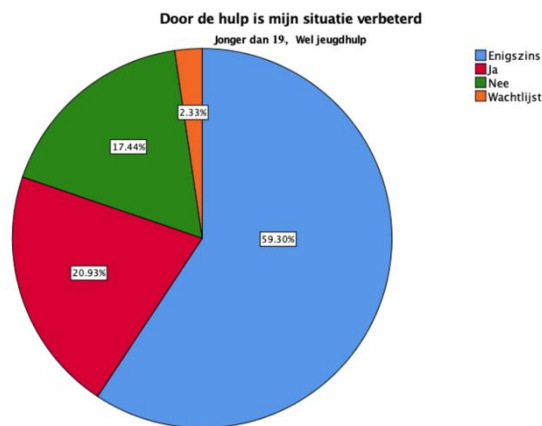
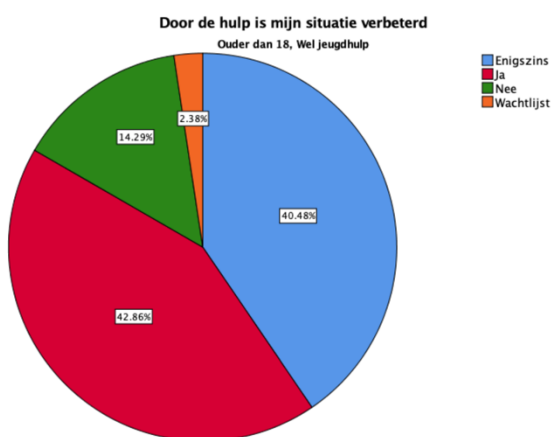
3.6.7 Door de jeugdhulp is mijn situatie verbeterd

Groep < 19 jaar/ jeugdhulp (86)

Enigszins	51 (59.3%)
Ja	18 (20.9%)
Nee	15 (17.4%)
Wachtlijst	2 (2.3%)

Groep ≥ 19/jeugdhulp (42)

Enigszins	17 (40.5%)
Ja	18 (42.9%)
Nee	6 (14.3%)
Wachtlijst	1 (2.4%)

Ongeveer 80% van de jongeren geeft aan dat de situatie (enigszins) verbeterd is door de jeugdhulp, "Ze helpen bij gedrag en proberen een oplossing te zoeken" en "Het heeft veel en goed geholpen". Van de jongeren onder de 19 geeft bijna 60% geeft 'enigszins' aan. Van de jongeren boven de 18 is dat 40.5%.

4. Opmerkingen over de jeugdhulp (zie bijlage 3)

De 106 jongeren die jeugdhulp hebben (gehad), hebben vaak opmerkingen geplaatst. Bijna iedereen heeft wel wat positiefs te melden, zoals "Sommigen waren echt top en namen echt de tijd voor je", "Dat ze kijken naar jou als persoon en niet als een nummer", "Dat 1 iemand mij in ieder geval hielp", "Ze geven je complete aandacht".

Andere jongeren zijn minder positief, zij gaven aan: "Sommigen namen je niet serieus of hadden totaal geen aandacht voor je". Een van de jongeren geeft aan dat de hulp geholpen heeft, maar heeft hieraan toegevoegd "Niks was goed, het was altijd de schuld van het kind niet de ouder", "Alles was slecht" en "Betere communicatie en meer aandacht naar het kind zelf".

Al met al leveren de opmerkingen een gemengd beeld op. Ook bij degenen die geen behandelresultaat melden is er regelmatig wel waardering voor de poging of de persoon, "Ik kon daar mijn ei kwijt, maar daar is dan alles ook mee gezegd. Het was fijn om uit te huilen bij een onbekende maar of zij mij daadwerkelijk heeft geholpen? Nee! Ze vertelde mij alleen dat ik zielig was en dat ze het allemaal zo erg vond. Heb ik daar wat aan gehad?, nee zeker niet".

Regelmatig zie je ook de verwijzing dat een andere behandelaar of instelling wel een goed effect hadden., "Ik heb denk ik de onjuiste persoon gehad voor mijn situatie, ben later op school wel beter geholpen. Daar werd wel gewoon naar me geluisterd en daar werd ik geholpen met dat wat ik nodig had". Een aantal keren heeft de hulp wel effect, maar was er kritiek op de handelswijze of relatie, "Ik

ben een aantal instanties langs geweest en heb uiteindelijk de goede instantie gevonden die mij kon helpen”.

5. Conclusies

Op basis van de enquête, de opmerkingen en de twee pizzabijeenkomsten (zie p.13 trekken we de volgende conclusies.

1. **Lagere opleiding en eenhoudergezinnen:** de groep die jeugdhulp heeft, heeft een lagere opleiding. Voor jongeren boven de 18 jaar is dit verschil nog groter. Dit weerspiegelt een effect van jeugd- problematiek op de schoolcarrière. De meeste jongeren wonen met beide ouders. Bij de jongeren ouder dan 18 met jeugdhulp is de verdeling ongeveer gelijk. De jongeren onder de 19 met jeugdhulp, wonen verhoudingsgewijs vaker bij één van de ouders dan jongeren zonder jeugdhulp, meer gebroken gezinnen dus.
2. **Misbruik/mishandeling:** jongeren met jeugdhulp hebben vaker te maken gehad met misbruik en/of mishandeling. Van de jongeren onder de 19 heeft 25,6% hiermee te maken (gehad) en voor de groep jongeren ouder dan 18 is dit zelfs 35.7%.
3. **Vrienden/familie/huisarts:** de meeste jongeren gaan naar familie/vrienden wanneer zij hulp nodig hebben. Ook de medewerker op school en de jongerenwerker worden regelmatig genoemd. Voor de groepen met jeugdhulp is de huisarts erg belangrijk, vooral voor de groep boven de 18 jaar.
4. **Bijna alle jongeren hebben te maken met een wachttijd.** Voor twee derde van de jongeren is de situatie wel/soms verslechterd. Dit geldt het sterkst voor de jongeren van 19 en ouder. De lange wachttijd, “Wachttijden moeten korter en als je aan de beurt bent gaat er erg veel tijd overheen voor je eindelijk echt geholpen wordt”, en “Ik ben nog aan het wachten, tot nu toe is het zeker verslechterd. Op dit moment gaat het iets beter maar wachten is heel frustrerend. Eetproblemen, snijden en een hoop slapeloze nachten hadden wel voorkomen kunnen worden als je korter dan 8 maanden hoeft te wachten”.
5. **Problemen rond communicatie:** een substantieel deel kreeg onvoldoende informatie (36% < 19 en 40.5% ≥ 19). Dit is een verontrustend signaal. [Informed consent](#) is zeker binnen de GGZ noodzakelijk. En bijna een vierde jongeren onder de 19 jaar en bijna een derde van de jongeren ouder dan 18 geven aan dat de beslissingen ‘soms’ met hen genomen worden. Verder voelen ruim een derde van jongeren onder de 19 en een derde van de jongeren boven de 18 zich niet serieus genomen, “De hulp was via hun kennis uit boeken en internet en niet specifiek voor mij persoonlijk, zo voelde het soms alsof ze niet naar mij luisterden”, “Ze luisteren niet direct naar wat ik aangeef, maar draaien het om zodat ze ‘mijn probleem’ kunnen oplossen, terwijl dat niet is wat ik heb aangegeven”, “Mijn eerste hulpverlener nam mij nooit serieus en heeft me heel vaak opzettelijk gekwetst. Ook werd ik onrespectvol behandeld en voelde ik me meer als nummertje dan een echt persoon. De hulpverlener wist dat ik suïcidaal was en heeft mijn situatie alleen maar verslechterd”.
6. **Jeugdhulp heeft effect:** ongeveer 80% van de jongeren geeft aan dat de situatie (enigszins) verbeterd is door de jeugdhulp. De jongeren boven de 18 zijn beduidend positiever over het effect van de jeugdhulp (42,9%) dan de jongeren onder de 19 (20.9%)
7. **Positiefs:** bijna iedereen heeft ook wel iets positiefs gemeld bij de opmerkingen, “Dat ik er eindelijk over kon praten zonder ‘zielig’ gevonden te worden. Deze persoon geeft ook aan “dat ik soms het gevoel had dat er niet echt naar mij geluisterd werd”.
8. **Te veel bureaucratie:** bij de opmerkingen waren verwijzingen naar te veel bureaucratie, “Te veel bureaucratie waardoor dingen blijven liggen of helemaal niet gebeuren, informatie die slecht of niet wordt doorgegeven en slechte ondersteuning bij mijn slechte mentale gezondheid” en “Veel administratie/lastige brieven”
9. **Moeite de juiste zorg te vinden:** bij de opmerkingen gaven jongeren aan dat ze moeite hebben gehad om de juiste zorg te vinden, “Pas in het afgelopen 2 jaar via stichting Timon de hulp gevonden die ik zocht. Ook al duurde dat ook wel lang”.

6. Aanbevelingen

1. **Pak de wachttijden en –lijsten aan:** het gevoel van urgentie om de wachttijden en – wachttijsten aan te pakken wordt door dit onderzoek alleen maar groter. Voor twee derde van de jongeren verslechtert de situatie. Het gaat hier om de totale wachttijd voordat jongeren hulp/ondersteuning krijgen. Dus de optelsom van wachttijd voor het eerste gesprek met de

jeugdprofessional, wachttijd voor intake/indicatiestelling en wachttijd voor hulp/ondersteuning van de zorgaanbieder.

Van de jongeren onder de 19 heeft een kwart te maken gehad met misbruik en/of mishandeling. Voor de groep jongeren ouder dan 18 is dit zelfs ruim een derde. Dit benadrukt de ernst van de situatie.

2. **Pak de problemen met communicatie aan / neem dit mee in het inkooptraject:** jongeren willen voldoende informatie krijgen, informed consent is noodzakelijk. Verder moeten beslissingen samen met jongeren genomen worden adviseren wij met jongeren in gesprek te gaan op welke manier zij zich serieuzer genomen voelen.
3. **Persoonlijke ontwikkeling en aandacht:** binnen het onderwijs moet er meer aandacht zijn voor maatschappelijke vorming. Hierdoor kun je je beter voorbereiden op het volwassen worden, zowel wettelijk als emotioneel. Je moet weten wie je bent, dat is een leerproces. De school zou je daarbij moeten helpen.

Verslagen pizzabijeenkomsten

9 maart 2020

Aanwezig: 9 jongeren, waaronder 7 jongeren van de Jongerenraad, medewerker cliëntenparticipatie van de St. Jeugdteam en twee vertegenwoordigers van de Adviesraad.

12 maart 2020

Aanwezig: 9 jongeren, waaronder 7 jongeren van de Jongerenraad en twee jongeren, waarvan één de enquête heeft ingevuld. De Adviesraad is vertegenwoordigd door twee leden.

Hieronder kun je lezen wat er besproken is op de twee bijeenkomsten.

Ik heb de hulp gevonden die ik nodig had

Uit de enquête komt naar voren dat een groot deel van de jongeren niet de hulp heeft gevonden die ze nodig hebben⁴. Een paar jongeren geeft aan dat het mooi zou zijn als alle jongeren de hulp krijgen die ze nodig hebben. Maar soms hebben jongeren zoveel problemen dat 100% de juiste hulp bijna niet haalbaar is.

Communicatie met de hulpverlener

De jongeren moeten meerdere keren hun verhaal doen. In het kader van de privacy mag de informatie niet doorgegeven worden.

De jongeren willen dat de hulpverlener naar hen luistert en niet op basis van het dossier aannames doet. Zij zijn het onderling niet over eens of een nieuwe behandelaar wel of niet het dossier moet hebben gelezen.

Hulpvraag

De hulpvraag moet uit jezelf komen. Het zou fijn zijn als de hulpverlener je zou helpen om de hulpvraag te formuleren, samen zoeken wat er nodig is. Allereerst moet je weten dat je een probleem hebt. En als je dat weet, moet je weten wat voor soort hulp je nodig hebt.

Klik met je hulpverlener

Het is belangrijk dat je een klik hebt met je hulpverlener. De ene hulpverlener past beter bij je dan de andere. Een van jongere heeft zelf om een andere hulpverlener gevraagd. Anderen vinden het lastig om aan te geven dat er geen klik is "heb je eindelijk hulp dan moet je aangeven dat je het niet prettig vindt". Een andere jongere heeft geen klik met zijn hulpverlener, maar hij heeft deze hulpverlener nodig om straks de goede hulp te krijgen.

Als je geen klik hebt met de hulpverlener moet je (makkelijker) van hulpverlener kunnen wisselen.

Neem jongeren serieus en luister naar hen

Uit de enquête komt naar voren dat ruim een derde van jongeren onder de 19 en een derde van de jongeren boven de 18 zich niet serieus genomen voelen. Een aantal jongeren onderschrijven dit gevoel. Een jongere vertelt dat de hulpverlener met haar ouders in gesprek ging en haar niet bij het gesprek betrok, ze was toen 12 jaar. Ook op deze leeftijd is het belangrijk om met het kind te praten.

⁴ De groep jongeren onder de 19 heeft beduidend minder de hulp gevonden die zij nodig vonden. Slechts een derde zegt 'ja'. Voor de groep boven de 18 is dit bijna de helft. Iets meer dan de helft van de jongeren onder de 19 geeft 'soms' aan. Voor de groep boven de 18 is dit ruim een derde.

Wisseling van hulpverleners

De wisseling van hulpverleners (waar je zelf niet om gevraagd hebt) wordt als zeer vervelend ervaren. Er wordt voorgesteld om hulpverleners in duo's te laten werken zodat er altijd een bekend gezicht beschikbaar is.

Passende hulp

Een van de jongeren geeft aan dat sommige aanbieders weinig flexibel zijn. Ze bieden bijvoorbeeld anderhalf uur hulp aan per week. Als je liever drie keer een half uur wil, kan dat niet. Anderhalf uur per week is te veel.

Wachttijd

Uit de enquête komt naar voren dat voor een grote groep jongeren de situatie (soms) verslechtert tijdens de wachttijd. De jongeren onderschrijven dit en geven aan dat de tijd dat je wacht (drie tot zes maanden) voordat je bij een specialist/deskundige terecht kan, ervoor zorgt dat je problemen/situatie vererger(en)t.

Een jongere vertelt dat hij een nieuwe indicatie nodig had. Hij kwam weer op de wachtlijst en kreeg in de tussentijd geen hulp

Verbinding onderwijs jeugdhulp

De verbinding onderwijs en jeugdhulp te wensen overlaat. Zorg op het voorgezet onderwijs is minimaal.

De jongeren willen een meer laagdrempeliger toegang tot de zorg op school. Veel jongeren weten niet dat er een schoolmaatschappelijk werker, zorgcoach of mentor is, waar ze naar toe kunnen. Er moet dus meer bekendheid aan gegeven worden. Daarnaast moeten deze mensen meer tijd krijgen om jongeren te helpen. Ze hebben vaak ook nog andere taken waardoor er te weinig tijd is, is de ervaring van de jongeren.

Persoonlijke ontwikkeling en aandacht

Binnen het onderwijs moet er meer aandacht zijn voor maatschappelijke vorming. Hierdoor kun je je beter voorbereiden op het volwassen worden, zowel wettelijk als emotioneel. Je moet weten wie je bent, dat is een leerproces. De school zou je daarbij moeten helpen, nu moet je het zelf uitzoeken. De school is vooral gericht op cijfers. Als je slechte cijfers haalt, wordt er niet gekeken waardoor dat komt.